

Václav Fiala, vedoucí učitel 2. stupně ZŠ Brigádníků v Praze 10 a vítěz letošního ročníku soutěže Global Teacher Prize v ČR, představil **metody a principy badatelské výuky**, které jsou v jeho škole uplatňovány dlouhodobě a nyní byly **aplikovány i do distanční výuky**. Při badatelské výuce je aktivní především žák, učitel hodnotí nejen výsledek, ale i cestu k němu. Žák je veden k tomu, aby poznal svoji chybu, nevnímá ji jako selhání, ale jako cestu k pokroku a ke svému rozvoji. Jsou využívána **portfolia žáků** k osobním rozhovorům s učitelem. Žáci si vedou badatelský deník, mají možnost se sami ohodnotit a diskutovat výsledky svého vzdělávání s učitelem na tzv. TWEETu. To, že žáci byli tímto způsobem zvyklí běžně pracovat, výrazně napomohlo efektivitě distančního vzdělávání.

Druhý blok byl zaměřen již na konkrétní otázky směřující ke zkušenostem jednotlivých účastníků panelu s distanční výukou a jejím hodnocením.

Z diskuse vyplynulo, že přítomní pedagogové pro závěrečné hodnocení druhého pololetí tohoto školního roku využívali většinou **propojování slovního hodnocení a známkování**. Někteří využívali i prvky sebehodnocení žáků a považují je za velmi významnou součást hodnocení. Shodli se na tom, že je **důležité uplatňovat prvky sebehodnocení co nejdříve, již od předškolního vzdělávání**. Záleží však na potenciálu učitele. Problém je, že se mnohdy neumí sebehodnotit ani učitelé. *Doc. Kratochvílová* reagovala tím, že je pravděpodobná pozitivní změna této situace, jelikož **pedagogické fakulty zavádějí tzv. „reflektivní praxe“**. Systém, který brněnská pedagogická fakulta vyvinula, je zveřejněn na webu katedry pedagogiky. Je však třeba vytvořit provázaný systém a propojit pedagogickou „reflektivní praxi“ studentů s běžnou praxí ve škole.

Zajímavý byl příspěvek ředitelky ZŠ Trmice *Marie Gottfriedové*, ve kterém prezentovala současné **polo-**

letní hodnocení žáků, do kterého se zapojili nejen samotní žáci, ale i jejich rodiče. Rodiče měli zhodnotit v krátkém dotazníku, jak v průběhu distanční výuky žák doma pracoval. Hodnocení žáků rodiči posílilo vzájemné vztahy, důvěru a spolupráci, kterou však škola měla nastavenou již před uzavřením škol. Zapojení rodičů do hodnocení žáků předcházelo dlouhodobý vývoj implementace formativního hodnocení ve škole. Nejprve musel formativní zpětnou vazbu poskytovat žákovi učitel a být pro něho v tomto ohledu vzorem. Pokud se uměli sebehodnotit žáci, bylo možné přejít k tzv. **tripartitám**, kdy byli u hodnocení žáka přítomni také rodiče. Teprve potom lze využít hodnocení rodičů.

Byly diskutovány také problémy, se kterými se učitelé v průběhu distanční výuky setkávali. Někteří žáci, zejména na druhém stupni základních škol, se do distančního vzdělávání aktivně nezapojovali, a to i přesto, že měli vytvořeny vhodné podmínky, na což poukázala např. ředitelka ZŠ Brigádníků v Praze 10 *Karin Marques*. Naopak žáci ze sociálně znevýhodněných rodin mnohdy nebyli zapojeni do vzdělávání z důvodu nelehké rodinné situace. Školy zvažou-

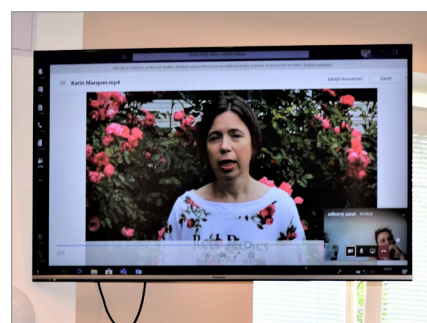
jí začátkem příštího roku vytvoření nabídky doučování pro žáky, kteří to budou potřebovat. Školy se potýkaly také s tím, jak vzdělávat děti s podpůrnými opatřeními. Osvědčilo se využívání asistentek pedagoga, které se těmito žákům intenzivně věnovaly. V řadě škol se tak postavení asistentů pedagoga zlepšilo.

V závěrečné panelové diskusi se účastníci shodli na tom, že **vzdělávání ve školách v období distančního vzdělávání nelze brát jako soutěž**. Záleželo na tom, jak tuto příležitost škola uchopila a jak šla žákům naproti. **Každá škola má jiné podmínky, jiné žáky a jiné rodiče**. Účastníci diskuze se nakonec shodli, že pandemie covid-19 narušila stereotypy a donutila mnohé přemýšlet o smyslu školy, o obsahu učiva, o jeho případné redukci, o možnostech vzájemné spolupráce a o tom, jaká zkušenost z tohoto mimořádného období by byla motivací pro zlepšování kvality vlastní školy. A právě to, co se školám podařilo pozitivně promítnout i do výuky v běžném režimu v následujícím školním roce, bude hlavním tématem příštího odborného panelu.

Odborné panely jsou realizovány v rámci individuálního projektu systémového Komplexní systém hodnocení. ◀

Vítěz letošního ročníku soutěže Global Teacher Prize v ČR Václav Fiala.

Karin Marques, ředitelka ZŠ Brigádníků v Praze 10.

Jan Juříček, zástupce ředitele ZŠ Strossmayerovo náměstí v Praze 7.